

Sovjetunionens overfald på *Tjekkosllovakiet* i august 1968 blev kun berørt af nogle få vesteuropæiske lande, deriblandt Sverige og Frankrig, men ikke Storbritannien. Udenrigsminister *Hartling* udtalte, at ingen havde glemt begivenhederne i Tjekkosllovakiet, men den eneste vej mod en sand afspænding i Europa var imidlertid fortsættelse af dialogen mellem Øst og Vest.

Om den i efteråret 1969 tilspidsede situation i *Nordirland* sagde *Irlands* udenrigsminister, at Irlands deling og nægtelsen af menneskerettigheder for mindretallet i de seks grevskaber hang nøje sammen, og at ingen varig fred var mulig, før begge disse problemer havde fået en ærfuld løsning. Frankrig og Island berørte uforbindende begivenhederne i *Nordirland*, medens *Storbritannien* fremhævede, at der var tale om et indre britisk anliggende, i hvilket den britiske regering iøvrigt udfoldede energiske bestræbelser på afspænding og skabelse af tillid. Enhver borger i *Nordirland* var berettiget til samme lighed og frihed for diskrimination som borgerne i hele Det forenede Kongerige.

7. Nedrustning.

Præsident *Nixon* håbede, at drøftelserne med Sovjetunionen om begrænsning af strategiske våben snart kunne indledes. Dette var den vigtigste nedrustningsopgave, og den var blevet vanskeligere, siden USA for tre år siden første gang foreslog sådanne drøftelser. Sovjetunionen havde energisk udvidet sine strategiske styrker, og våbensystemerne var i sig selv blevet højere udviklet og mere destruktive. USA bekræftede sin støtte til våbenkontrollforslag, som nedrustningsudvalgets konference forhåbentlig ville forelægge for forsamlingen med hensyn til havbunden samt B- og C-våben. Der var håb om, at ikke-spredningsaftalen snart kunne træde i kraft.

Udenrigsminister *Gromyko*. Sovjetunionen lagde stor vægt på skridt, der kunne lægge en dæmper på det strategiske våbenkapløb, omend antallet af modstandere mod sådanne skridt ikke var aftagende. Følgende nedrustningsforanstaltninger var påtrængende: ophør med fremstilling af kernevåben og tilintetgørelse af eksisterende lagre, forbud mod underjordiske kernevåbensprængninger, oprettelse af kernevåbenfrie

zoner og forbud mod havbundens benyttelse til militære formål. Betydningsfulde skridt inden for kernevåbenedrustningsområdet var kun mulige, hvis de blev gennemført af alle kernevåbenmagter.

Udenrigsminister *Michael Stewart* mindede om det på nedrustningsudvalgets konference fremlagte britiske forslag til en konvention med forbud mod biologisk krigsførelse. Dette var et første skridt mod behandlingen af B- og C-våben. Også UK håbede, at drøftelserne om det strategiske våbenkapløb mellem USA og Sovjetunionen snarest ville blive indledt. Ikke-spredningsaftalen havde vist, hvor meget positivt der kunne udrettes, når de mægtigste lande i verden blev enige.

Udenrigsminister *Schumann*. Alle fredsbestræbelser ville forblive ufuldstændige og illusoriske, så længe man ikke tog fat på nedrustningsproblemet. Nedrustning kan ikke begrænses til visse halve forholdsregler, der blot styrkede kernevåbenmagternes monopol. Ej heller kan den begrænses til bilaterale aftaler, der, omend de tjener afspændingen, dog hovedsageligt kun medfører en nedsættelse af nedrustningstempoet. Nedrustning må først og fremmest bringes til anvendelse på kernevåbenmagterne og under nøje kontrol føre til tilintetgørelse af arsenalerne af kernevåben og frembringelsesmidler. Kernevåbenedrustning må ledsages af en nedrustning med hensyn til konventionelle våben, der på intet trin rokker ved styrkebalancen. Ligeledes må der indføres forbuds- og kontrolbestemmelser for B- og C-våben, og militarisering af havbunden må forhindres. Disse er karakteristika for en autentisk nedrustning, som forudsætter, at kernevåbenmagterne er villige til at samarbejde om energisk at søge en varig afspænding.

Iøvrigt var den interesse for nedrustningsproblemerne, som fandt udtryk, nogenlunde fordelt over hele nedrustningsfeltet og ikke alt for påfaldende ved sit omfang. Mange vestlige og afro-asiatiske lande gav dog udtryk for, at indledningen af forhandlinger mellem USA og Sovjetunionen om begrænsning af strategiske våben ville være af den største betydning, og de opfordrede kraftigt til forhandlingernes snarlige indledning. Ikke-spredningsaftalen blev af nogle afro-asiatiske samt en række vestlige